

© Höörs kommun, 2013

Text och foto: Helen Carlsson

Styrgrupp: Beslutande: Från Kultur- och Fritidsnämnden: Tom Ström (ordf.), Axel Paulsson (v. ordf.), Jill Andersson (2:a v.ordf.); Miljö- och Byggnadsnämnden: Gunnar Sundström (ordf.), Jonas Lundgren (v. ordf.), Mariane Sörensen (2:a v. ordf.). Föredragande: Freddy Friberg (Kultur- och fritidschef) och Helen Carlsson (byggnadsantikvarie och vik. kulturesekreterare). Adjungerade: Rolf Englesson (Miljö- och byggmyndighetschef), Bo Johansson (stadsarkitekt) och Anneli Andersson (planarkitekt).

Arbetsgrupp: Helen Carlsson, Hilda Knafve (kulturesekreterare) och Ulrika Larsson (bygglovsarkitekt).

Referensgrupp: Kulturmiljöenheten, Länsstyrelsen Skåne: Länsantikvarie Thomas Romberg, byggnadsantikvarie Alice Öberg och planhandläggare Anna Jansson Thulin.

Ståndsmässig villabebyggelse på Fogdarödsvägen 15, "Mercurius 2", uppfört år 1913.

Innehåll

Bakgrund och syften med ett kommunalt Kulturmiljöprogram	5
Områdesavgränsning	6
Introduktion till delområde 7	7
Kort historisk bakgrund och bebyggelseutveckling	8
Kulturmiljöer av nationellt intresse inom område 7	16
Kulturmiljöer av regionalt intresse i område 7	16
Kulturhistoriska värden av lokalt intresse i område 7	17
Kulturhistorisk och miljömässig värdering	18
Om bebyggelseinventeringen	19
Särskilt bevarandevärda fastigheter och sammanhängande miljöer: karta 2-4	20
Sammanhängande kulturmiljöer	23
Beskrivning och klassificering av bebyggelse i delområde 7	27
Förteckning och klassificering av inventerade fastigheter	33
Generella riktlinjer för bebyggelse i delområde 7	34
Ordförklaringar	35
Källor och litteratur	36

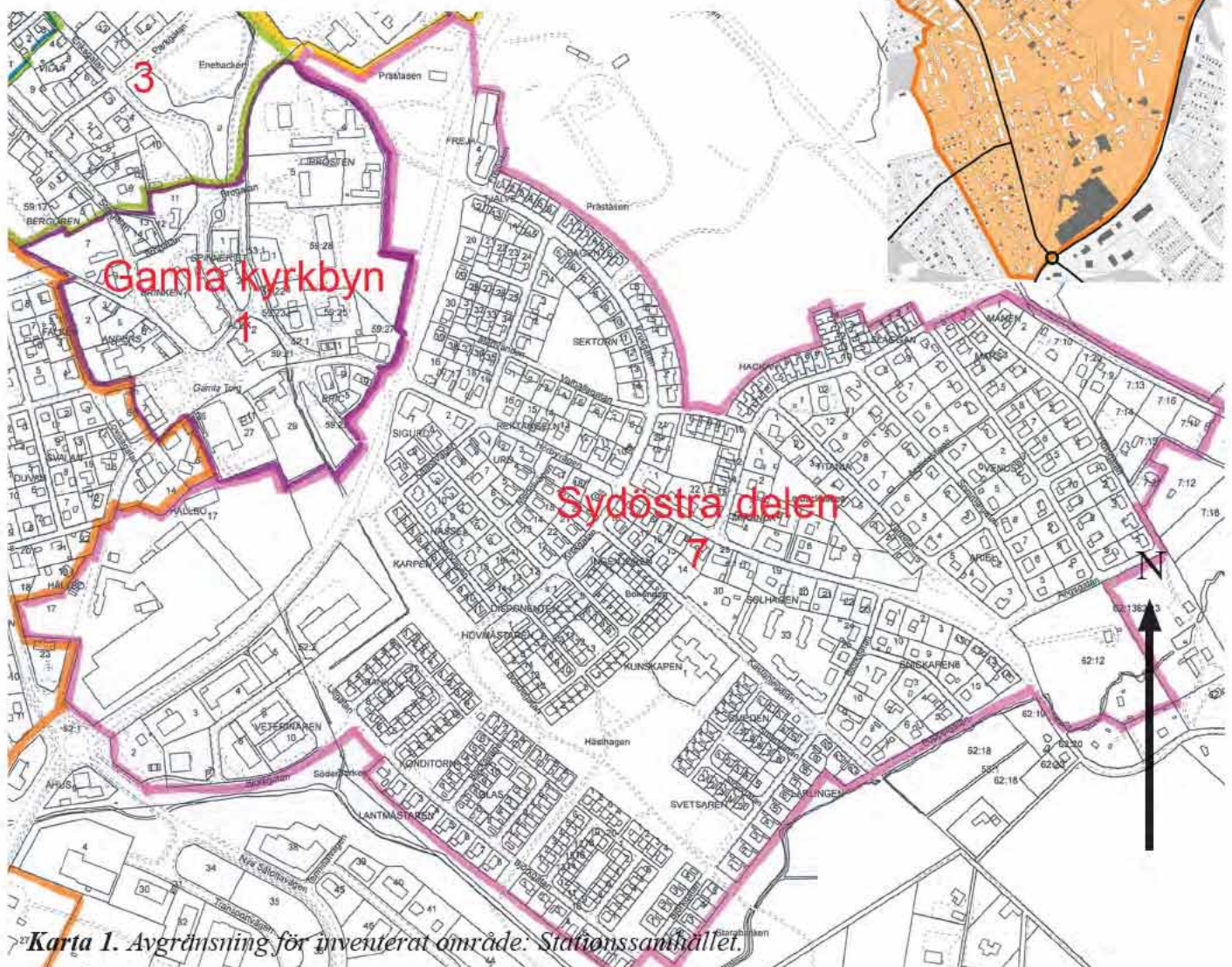
Områdesavgränsning

Bebyggelsemässigt och ytmässigt utgör delområde 7 ett av tätortens större områden. Det aktuella delområdet breder ut sig sydöst om den gamla kyrkbyn. Undantaget Hällbo 17 och delar av Höör 53:1, avgränsas området av Malmövägen (väg 23) i väst. I norr avgränsas området av grönområdet Präståsen och Väg 13, Ystadvägen. Större delen av delområdet tillhör inte Höörs centrum, enligt översiktsplanens områdesindelning.

Området kan visa upp flera utbyggnadsetapper. En mycket begränsad del av området bebyggs under första delen av 1900-talet. Bebyggelseutveckling i området sker framför allt under andra hälften av 1900-talet. Framför allt under 1960- och 70- och 80-talen tillkommer gruppbebyggelse med radhus, kedjehus och friliggande enfamiljshus. Området innehåller i väst ett verksamhetsområde med industribebyggelse, kvarteret Veterinären, i direkt anslutning till Malmövägen. Ett dominerande inslag utgörs av Hällbo 17, Höörs Plåt, mittemot Veterinärsområdet.

Den äldre bebyggelsen inom delområdet hör, historiskt och miljömässigt sett, ihop med den gamla Kyrkbyn. De viktigaste vägarna här är Hörbyvägen och Fogdarösvägen, utefter vilka den äldsta bebyggelsen vuxit fram. Större delar av områdets bebyggelse tillhör en senare, expansiv fas i samhällets historia.

Till vänster: Kartbild ur samrådsförslag på Översiktplan för Höörs kommun, 2012. Färgmarkerat område anger centrum. Delområde 7 ingår ej i Höörs centrum.

Karta 1. Avgränsning för inventerat område: Stationsområdet.

Foto föreställande Gamla Hörbyvägen och Höör nr 13. Hörbyvägen tillhör Höörs äldsta vägsträckningar och har därför högt kulturhistoriskt värde. Huset, som sannolikt är äldre än 150 år, finns kvar än i dag, på Hörbyvägen 38. Fotot lånat från Anders Meyer. Notera husets tre skorstenar. Övervåningen rymde under en period en drängkammare, mot ena gaveln.

Solhagen 29, sannolikt tidigare Höör nr 13, på Hörbyvägen. Foto från 2012.

Kort historisk bakgrund och bebyggelseutveckling

Runt Gamla torg och kyrkan ligger den äldsta delen av Höör, en gång kyrkby med marknadsplats. Delar av den gamla bebyggelsen finns kvar. Kyrkomiljön med kyrka, prästgård, skolbyggnad och friliggande enfamiljshus uppvisar relativt stor ursprunglighet.

Höörs tätort har utvecklats ur en bondby som låg vid vägkorset i närheten av kyrkan. Vid tiden för laga skifte 1825-30 fanns det 19 gårdar och ett gatehus i byn, de flesta av dem väl samlade söder och väster

Flygfoto över Gamla torg och den gamla marknadsplatsen, 1920-talet. Vykort ur Knut Jönssons bildsamling.

En viss förtätning av bygden skedde också genom de hemmansklyvningar, som genomfördes till följd av periodens kraftiga befolkningsökning.

I Höörs gamla kyrkby låg vid skiftet 1825-30 ett 20-tal gårdar väl samlade söder och väster om nuvarande Gamla torg. Bebyggelsen var tät och den fyrlängade gården dominerade. Bilden var i stort sett oförändrad sedan ett sekel tillbaka. Boningshusen var uppförda i korsvirke eller båle, ekonomibyggnaderna i många fall sten och båle. Inte mindre än 11 av de 18 gårdarna fick ligga kvar på den gamla byplatsen när laga skifte genomfördes. De sju gårdar som fick lämna byplatsen var: nr 3 (Klockaregården) nr 12, 13, 14, 15, 17 (ena brukningsdelen) och nr 20. (Källa: Werdenfels, 1977)

Ur akt som lades upp i samband med att laga skifte påbörjades 1825:

Höör nr 13: 3/8 mantal. Insockne frälse till Holma

Gård nr 13, insockne frälse till Holma, var vid tiden för laga skifte sannolikt delad genom hemmansklyvning. I handlingarna från 1825 omtalas Höör nr 13 ha en åbyggnad om sex längor "uppförde för tvenne Åboer". En starkt bidragande orsak till att inte hemmansklyvningen tilltog var säkerligen att jordnaturen bibehölls reellt intakt. Som självägande skattebonde kunde man dela sitt hemman, däremot inte som frälsebonde.

Gamla Torg – marknadsplats och handelsplats

Under hela 1800-talet var Gamla torg, dåvarande Stora torg, en viktig handelsplats. Från och med järnvägens ankomst 1858 flyttades handelsverksamheten mer och mer över till stationsområdet. Torghandel och marknader fick en mindre kommersiell betydelse, i stället blev affärsrörelser med fasta butiker allt mer dominerande. Ett stationssamhälle kom att växa fram i huvudsak norr och väster om den äldre bebyggelsen.

Ända in på 1950-talet var områdena öster om Malmövägen i huvudsak obebyggd och bestod av odlad marker. Flygfoto över Höör, från 1950, Höörs kommun.

Bebyggelseutveckling 1850-1980-tal

I synnerhet 1800-talets andra hälft innebar en märkbar förnyelse av byggnadsbeståndet i anslutning till den gamla byaplatsen. När byn blev tätort försvann det stora flertalet av gårdarnas ekonomilängor, vilket innebar en stor förändring av bymiljön. I Höörs socken, med dess läge mellan slättbygd och skogsbygd, var det ont om byggnadstimmer. Detta avspeglades också i byggnadskicket. Bostadshusen byggdes mestadels i virkesbesparande korsvirkeskonstruktion. Till ekonomilängorna användes natursten, ofta i kombination med trä. De yttre och mer utsatta väggarna uppfördes i sten, medan man använde trä till väggarna inåt gården.

Under 1800-talets andra hälft kom teglet som byggnadsmaterial in i gatubilden. Murade tegelbyggnader kom nu att ersätta många korsvirkeslängor och trähus. Till sockeln användes fortfarande natursten. Gråstenslängorna levde vidare.

Områdets äldsta bebyggelse ligger utmed Hörbyvägen, en av Höörs äldsta vägsträckningar. I anslutning till Hörbyvägen växte bland annat kvarteren Konduktören och Snickaren fram under 1940-talet och bebyggdes med tvåvåningshus i funkisstil. Ända in på 1950-talet var marken öster om den gamla kyrkbyn obebyggd och i huvudsak uppodlad. Stora delar av områdets befintliga bebyggelse är utlagd på åkermark i ett modernt gatusystem.

T v: Innergården Bokängen och kvarteret Ingenjören. T h: Innergården Ekängen inramad av homogen radhusbebyggelse från mitten av 1970-talet, inom kvarteret Disponenten. Gården innehåller bl a en lekplats.

T v: Ritning till radhus, gatufasad, Disponenten 2. Ritningar: Höörs kommun. Se bilden överst till höger. T h: Bondevägen söderifrån. Närmast syns kvarteret Agronomen. Foto: januari 2013.

Radhusbebyggelsen utmed Kastanjegatan-Krokgatan-Bondegatan är planerade med innergårdar eller kvartersgårdar, som har egna gårdsnamn: Bokängen, Ekängen och Pilängen. Gårdarna ramas in av en homogen, lågmäld radhusbebyggelse i gult eller rött fasadtegel. Husens gårdsfasader utgör gemensamma väggar mot gården, medan husens huvudfasad är vänd mot gatan. De motställda husen i kvarteret Disponenten som

tillsammans omger Ekängen har exempelvis sina framsidor vända mot Arkitektgatan respektive Teknikergatan. Innergården Bokängen utgör i första hand ett grönt rum för de boende, medan Ekängen också innehåller en mindre lekplats.

Gårdsprägelns förstärks ytterligare genom att husen skiljer sig åt i typ från en gård till en annan. Tvåvåningshus finns exempelvis i kvarteret Disponenten och Agronomen. De senare har rött fasadtegel under pulpettak, medan de förra har gult fasadtegel under sadeltak. Samma hustyp förekommer inte sällan i mer än ett kvarter, oftast i nära anslutning till varandra. Detta gäller exempelvis de radhus som 1969 ritades för kvarteren Agronomen, Hovmästaren och Lantmästaren.

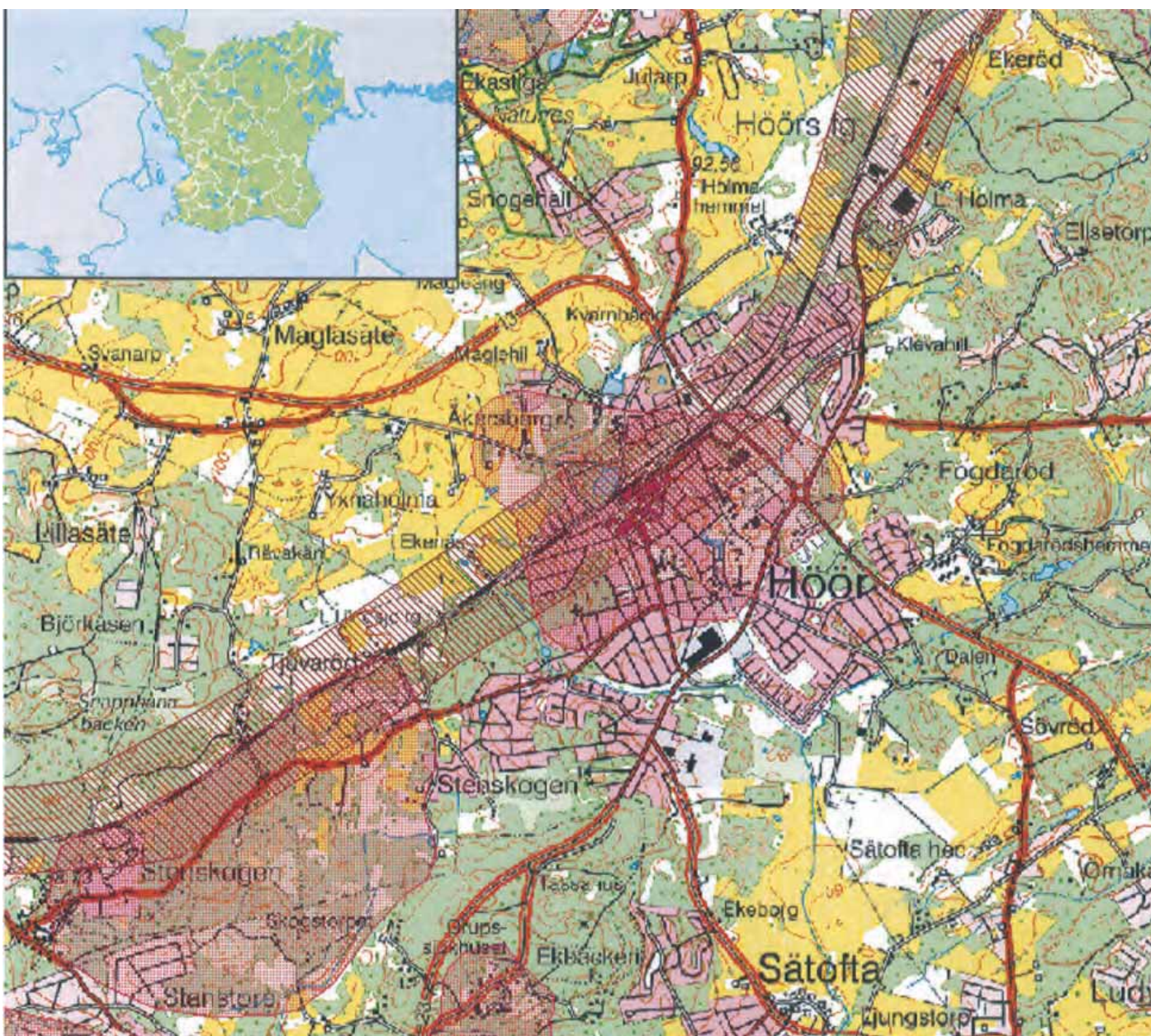
Välbevarat entréparti i kvarteret Agronomen. Teakdörr med sidoljus. Foto: januari 2013.

Kulturmiljöer av nationellt intresse

Delområde 7 innehåller inga byggnader eller byggnadsmiljöer med utpekade kulturhistoriska värden av nationellt intresse.

Kulturmiljöer av regionalt intresse inom delområde 7

Ett regionalt kulturmiljöprogram för Skåne togs fram av Länsstyrelsen 2006. Programmet är indelat i tre delar: *Särskilt värdefulla kulturmiljöer i Skåne*, *Skånes historia och utveckling* och *Skånes kulturmiljöprofil*. Det regionala kulturmiljöprogrammet utgör underlag för och komplement till det kommunala kulturmiljöprogrammet. Delområde 7 innehåller inga byggnader eller byggnadsmiljöer med utpekade kulturhistoriska värden av regionalt intresse.

Delar av Höörs kommun. Karta ur Länsstyrelsen Skånes Kulturmiljöprogram för Skåne, 2006

Teckenförklaring

Särskilt värdefulla kulturmiljöer

Kulturmiljöstråk

Kulturhistorisk och miljömässig värdering

I Bevarandevärden hos enskilda fastigheter:

Modellen för kulturhistorisk och miljömässig värdering, som är något modifierad, har hämtats från Ystad kommun. Bedömningen har utförts utifrån två aspekter, *kulturhistorisk* och *miljömässig*.

För bedömning av bebyggelsens *kulturhistoriska värden* har en femgradig skala använts, siffrorna 1- 4 samt Övrig bebyggelse. *Miljömässiga värden* bedöms utifrån en fyrgradig skala, siffrorna 1- 3 samt Övrig bebyggelse.

Kulturhistoriskt och miljömässigt värde anges med **K** respektive **M**.

Nivå	Kulturhistoriskt värde (K)	Miljömässigt värde (M)
1	Mycket stort värde, unikt för Höör, välbevarat hus med tidstypiska detaljer.	Mycket stor betydelse för gaturummet och omgivningen. Skala och uttryck är viktiga.
2	Stort värde för Höör, men varsamma förändringar kan tillåtas.	Stor betydelse för gatu- eller gårdsmiljön.
3	Värdefull, men finns i flera liknande exemplar. God representant för sin tid.	Viss betydelse för helheten.
4	Visst värde. Är en av många liknande byggnader eller har byggts om eller till på ett ur antikvarisk synvinkel ovarsamt sätt.	
Övrig bebyggelse	Finns ej med i inventeringen eller finns med, men är ej klassificerad.	Finns ej med i inventeringen eller finns med, men är ej klassificerad.

Fastigheter med högt bevarandevärde:

K-1, M-1   K-1, M-2   K-2, M-1   K-2, M-2

Fastigheter med mellanhögt bevarandevärde:

K-2, M-3   K-3, M-2   K-3, M-3.

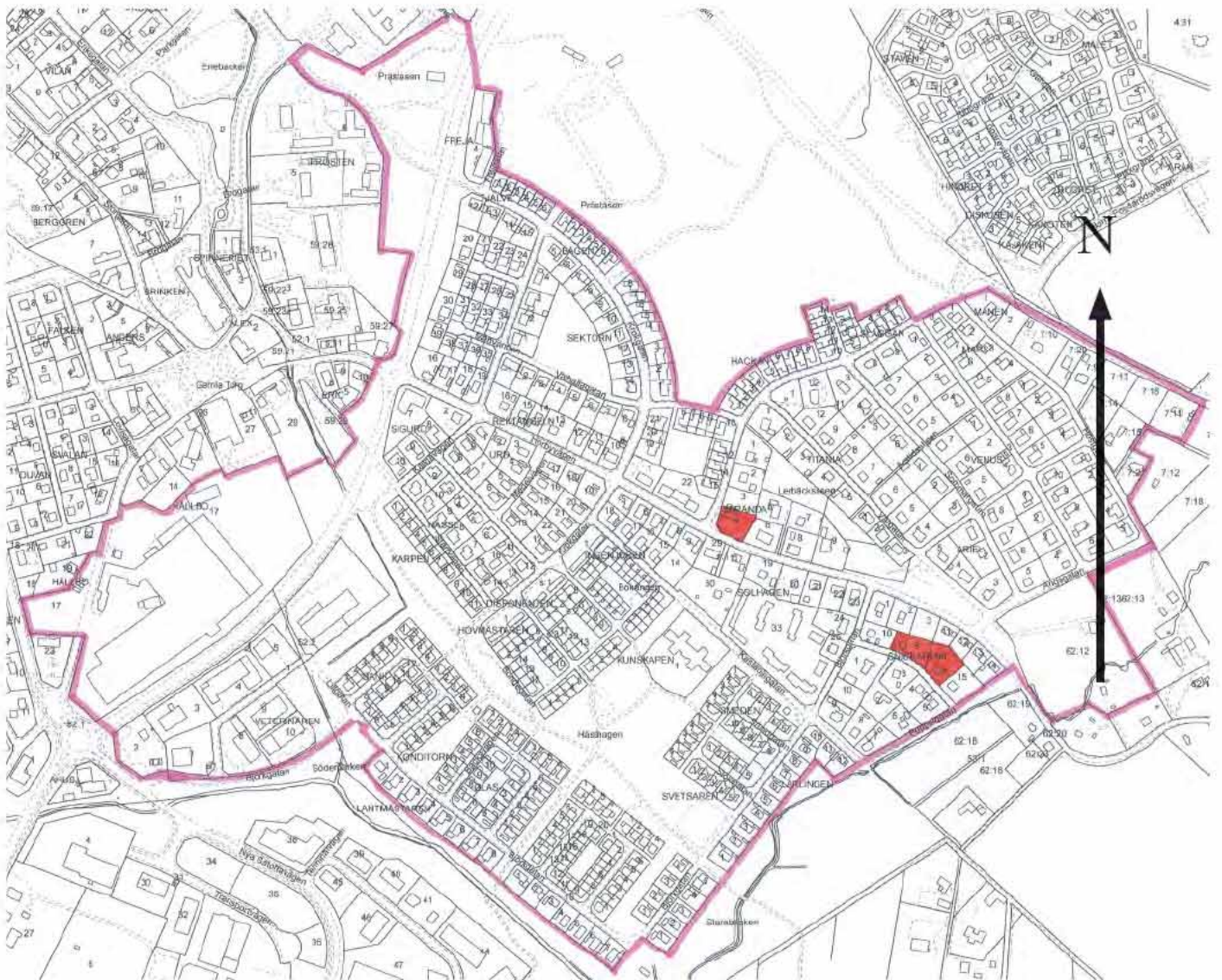
Fastigheter med högt kulturhistoriskt och miljömässigt bevarandevärde rödmärkas, enligt följande:

K-1, M-1. Gäller även fastigheter med någon av följande klassning: **K-1, M-2; K-2, M-1 eller K-2, M-2**.

En byggnad med lågt K-värde kan ändå, genom sin volym eller läge, vara av stor betydelse för gaturummet och därmed ha högt miljömässigt värde. Bedömningen gäller hela fastigheten med samtliga byggnader, om inte annat anges. Bebyggelse uppförd senare än 1980 bedöms endast miljömässigt, med undantag för yngre verk av hög arkitektonisk kvalitet.

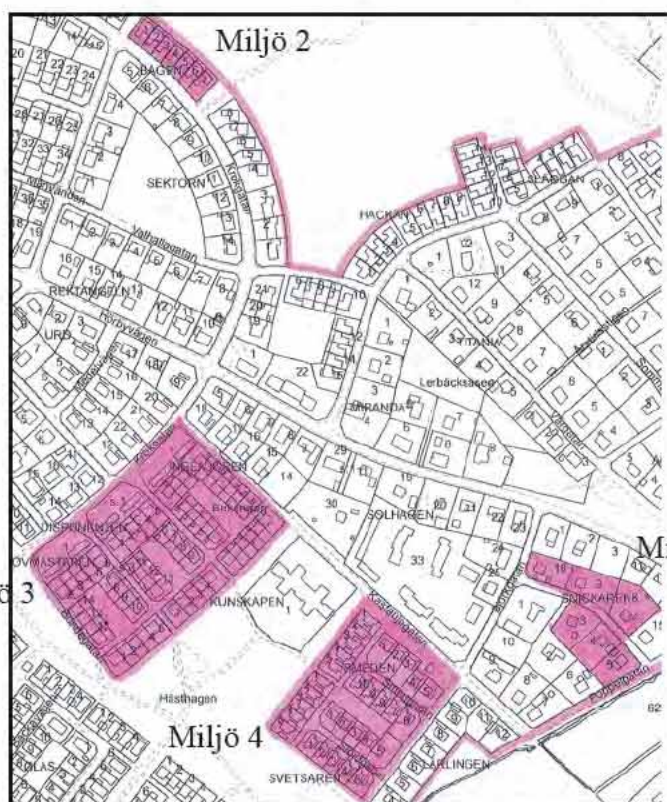
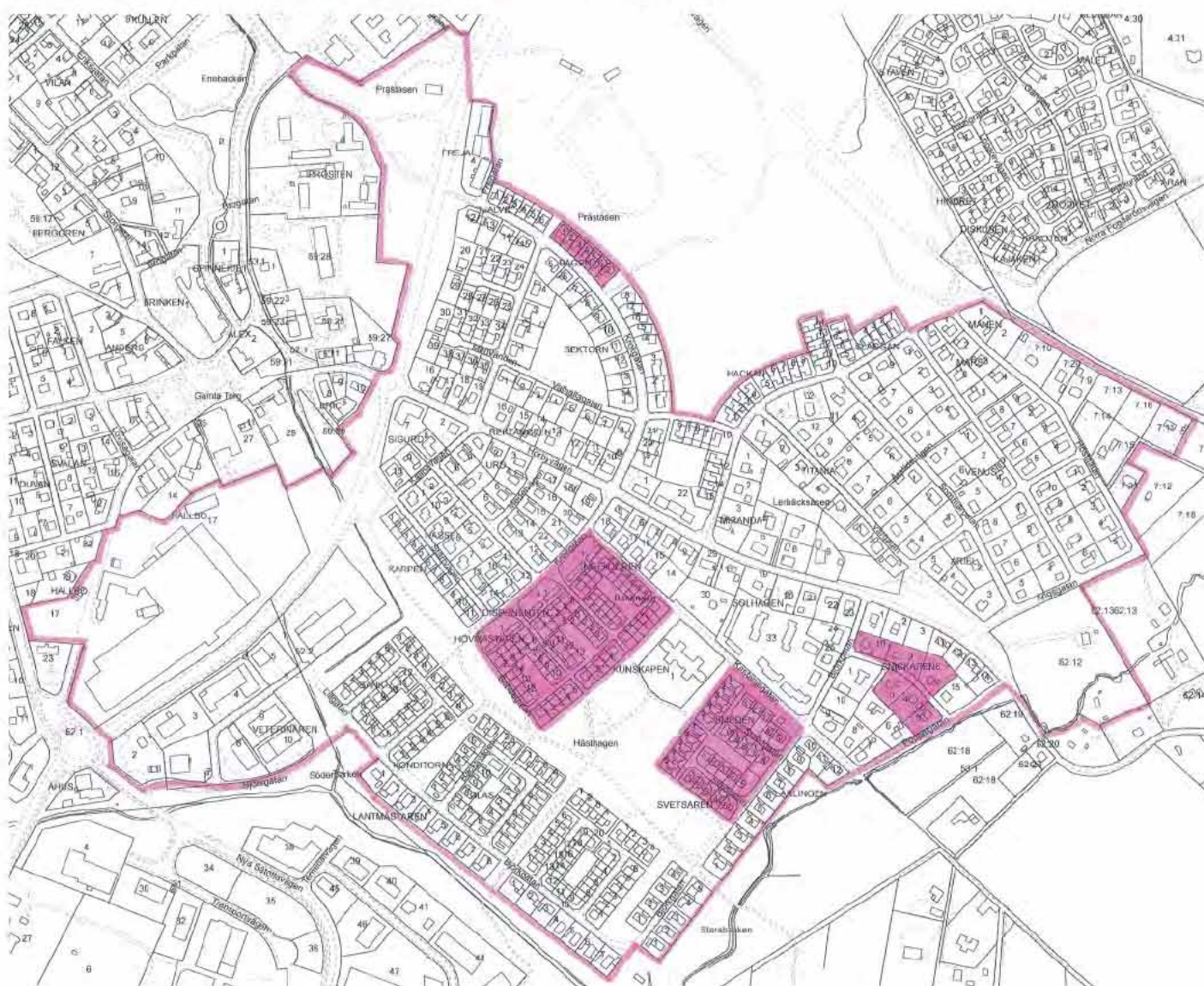
II Bevarandevärden hos sammanhängande kulturmiljöer (bebyggelse- och kulturmiljöer, gaturum och gatustrukturer)

Enskilda fastigheter med högt bevarandevärde

Karta 2: Enskilda fastigheter med högt bevarandevärde i delområde 7
Klassning K-1, M-1 K-1, M-2 K-2, M-1 K-2, M-2

Sammanhängande kulturmiljöer

Karta 4: Sammanhängande kulturmiljöer med högt bevarandevärde

*“Snickaren 9”, Oxelgatan 3
Del i sammanhängande
kulturmiljö med högt
bevarandevärde (Miljö 1)*

Den klassiska entrén är ett kännetecken för Oxelgatans funkisbebyggelse. Balkongen bärs upp av en pelarkonstruktion med stiliserat korintiskt kapital. Balkongens bottenplatta pryds av en tandsnittslinje.

Miljö 3: Del ur sammanhängande bebyggelsemiljö i kvarteret Agronomen.

Miljö 4: Del ur sammanhängande bebyggelsemiljö i kvarteret Svetsaren .

Merkurius 2 (Fogdarösvägen 15)

Bostadshus i 1 ½ plan

Byggår: 1913

Vitputsat tegelhus på gråstensgrund. Huset ligger på en f d galgbacke.

Förändringar: fönster, takfönster

Fastigheten omgärdas av en hög, vitputsad tegelavtäckt mur. Garage byggdes 1966.

K-2, M-3

Miranda 2 (Fogdarösvägen 23)

Bostadshus i två våningar, i funkisstil

Byggår: 1930-tal

Fastigheten har under senare delen av 1900-talet – början av 200-talet genomgått genomgripande

förändringar: ny fasadbeklädnad (stående träpanel över putsfasader), tillbyggd veranda med snickarglädje, överbyggd balkong

Ett garage byggdes 1964

K-4, M-3

Miranda 4 (Fogdarösvägen 31)

Bostadshus i ett plan

Byggår: troligen 1800-talets början

Enligt uppgift ursprungligen en utgård till Liljan 6. Väggenstruktionen består av gråsten och lersten. Den är delvis renoverad med lättbetong.

Fasaden är vitputsad. Gråstenen är delvis frilagd. Vitmålad panel finns på gavelröstena. Sadeltaket

är täckt med grå slät eternit.

K-2, M-1

Rektangeln 16 (Hörbyvägen 11)

Bostadshus i 1 ½ plan

Byggår: 1945

Byggmästare: Anton Andersson

Förändringar: Fasaderna klädda med sidiplattor (eternit) 1962 (ursprungligen reveterat trähus), tillbyggnad mot gård (uterum) 1999-2000.

Äldre uthus (tidigare hönshus)

Byggår: Uppgifter saknas

Slätputsad tegelkonstruktion

K-3, M-3

Solhagen 19 (Hörbyvägen 42)

Bostadshus i 1 ½ plan

Byggår: Uppgifter saknas. 1930-tal?

Förändringar: tak, fönster

Uthus finns på tomten

K-3, M-2

Solhagen 20 (Hörbyvägen 44)

Bostadshus i 1 ½ plan

Byggår: 1936-37

”reveterat trähus, byggt på betonggrund. Fasaderna är vitputsade, sockeln grå. Huset har brutet tak, täckt med rött tvåkupigt tegel. En takkupa med balkong vetter mot Hörbyvägen.”

Huset knappt synligt från väg.

Förändringar: Ny fasadabeklädnad (liggande träpanel, tidigare puts) inplåtning av skorsten, tidigare balkongfront i korrugerad plåt ersatt med balkongräcke i trä, fönsterbyten partiellt

K-4, M-3

Solhagen 29 (Hörbyvägen 38) (se foto sid 6)

Bostadshus i ett plan

Byggår: troligen ca 1840-50

Troligen tidigare Höör nr 13, insockne frälse till Holma om 3/8 mantal. Gård nr 13 var vid tiden för laga skifte sannolikt deald genom hemmansklyvning. I handlingarna från 1825 omtalas Höör nr 13 ha en åbyggnad om sex längor “uppförde för tvenne Åboer”.

(Källa: Werdenfels, 1977)

Huset har ursprungligen innehållit två lägenheter.

Tegelfasaderna är vitputsade, med gesimser.

Huset har genomgått förändringar under senare delen av 1900-talet: takkupa åt söder, inplåtning av skorsten (huset hade tidigare tre murade skorstenar), takbeklädnad, ombyggnad av gårdsfasad 1962, tillbyggnad med balkong och dörrparti på gavel, gavelrösten klädda med vitmålad lockpanel. Samtliga förändringar genomförda vid förra inventeringen.

Gatufasad helt dold från Hörbyvägen, därav lägre miljömässigt värde.

K-2, M-3

**Ingenjören 1-15, Köpmannen 1-6
(Arkitektgatan, Bondevägen, Kastanjegatan,
Krokgatan, Bondevägen)**

21 radhus i 1 1/2 plan för enfamiljsboende

Byggår: 1983

Färgskala på trädetaljer: grönt, blått, rött eller brunt.

Detaljer: Entrédörrar bevarade i original, undantaget ett hus (byte av ytterdörr, till modern dörr med glasning)

Tjalve 1-6 (Krokgatan 3-13 udda nummer)

6 kedjehus i 1 1/2 plan

Byggår: 1962.

Generella riktlinjer för bebyggelse i delområde 7, tätort sydöstra delar

Varje bygglov ska prövas individuellt.

Tak

Traditionella takmaterial inom området är lertegel (en- eller tvåkupigt). Rött eller grått eternittak har höga kulturhistoriska värden och bör bevaras. Moderna takmaterial som glaserat tegel och takpanneimiterande plåt är olämpliga. Rekommenderat takmaterial på bebyggelse uppförd under 1930- och 40-talen är papp eller lertegel. Betongpannor är enbart lämpligt på bebyggelse uppförd efter 1960.

Befintlig takform och taklutning bör bibehållas. Dominerande takform är traditionellt sadeltak, undantaget funkishusen, där plantak (terrasstak) eller flackt sadeltak dominerar. Även tälttak förekommer.

Skorstenar

Murade skorstenar bör bevaras och inte plåtinklädas.

Takkupor och takfönster

Nya takkupor och takfönster bör tillåtas restriktivt. Eventuella takkupor och takfönster bör anpassas till byggnadens formspråk och helst placeras inåt gård.

Entréer

Entréer mot gatan bör bevaras. *Särskilda rekommendationer gäller för sammanhängande funkisbebyggelse på Oxelgatan, se sid 32.*

Färgsättning

Den ursprungliga färgsättningen (fasad, tak, snickerier) bör vara vägledande. Hänsyn bör också tas till befintlig färgsättning på omgivande bebyggelse. Mörka nyanser bör undvikas på såväl putsfasader som fasadpanel på bebyggelse uppförd före 1960-talet.

Detaljer

Äldre snickeridetaljer på t. ex. verandor eller taksparrar bör bevaras och underhållas. Utformning av och material till nya trappräcken samt balkongfronter- och räcken bör anpassas till byggnadens formspråk. Moderna material som tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Fasader och naturstensgrunder

Tegelfasader samt fasader och husgrunder i natursten bör inte målas, putsas, slammas eller på annat sätt täckas över. Höga naturstensgrunder kan betraktas som ett lokalt särdrag för Höör. Putsade fasader bör inte teglas.

Den ursprungliga behandlingen av putsade fasadytor bör vara vägledande. Slätputsade fasadpartier bör inte spritputsas.

Den ursprungliga utformningen av fasadpanel i trä bör vara vägledande. Traditionell locklistpanel bör bevaras och underhållas. Locklistpanel bör inte ersättas av annan slags, modernare panel, exempelvis lockpanel.

Tillbyggnader

Ev. tillbyggnader bör ske på baksidan så att byggnadernas volym i gatubilden inte rubbas. Traditionella material bör användas. Moderna material som t. ex. tryckimpregnerat trävirke är olämpligt och bör undvikas.

Uthusen

Äldre uthus är av stor betydelse för miljöns karaktär och bör bevaras och underhållas.

Tomter och avgränsning

Avstyckning av tomter bör tillåtas restriktivt. Avgränsning av tomt bör göras med trästaket eller häck. Nyuppförda plank eller murar är direkt olämpliga.

Fönster

Den ursprungliga fönstersättningen bör vara vägledande. Vid fönsterbyte bör nya fönster harmoniera med byggnaden i övrigt. Äldre originalfönster har höga kulturhistoriska värden.

Källor och litteratur

Bilder

Samtliga arkivfoton och vykort ur Knut Jönssons bildsamling, Höörs kommun.

Nytagna foton av Staffan Olofsson. I de fall fotografens namn inte anges är fotot taget av Helen Carlsson under oktober 2012. I de fall fastigheten dokumenterats i januari 2013 anges detta i bildtexten.

Tryckta källor:

Andersson, Bertil; Thornberg, Sven B: *En bok om Höör. Höör – Förr och Nu*. Höör 2001.

Ahlstrand, Jan Thorsten: *Arkitekturtermer*. Lund 1976.

Boverket: *Byggnaders särdrag. Stilhistorisk handbok 1880-1960*. Karlskrona 1995.

Carlsson, Petter/Landsantikvarien i Malmöhus län: *Kulturmiljövärden i översiktsplaneringen Höörs kommun 1998*.

Björk, Cecilia; Nordling, Lars; Reppen, Laila: *Så byggdes villan – Svensk villaarkitektur från 1890 till 2010*. Väster-
vik 2000

Hökerberg, Håkan: *Att fånga det karaktäristiska i stadens bebyggelse. SAVE-metoden som underlag för bevarande-
planering*. Göteborg Studies in Conservation nr 15. Göteborg 2005.

Höörs kommun: *Översiktsplan 2002*.

Höörs kommun: Arbetsmaterial: *Översiktsplan 2012*

Kommunstyrelsen och Kulturnämnden i Höörs kommun: *Förslag till bevaringsplan för Höörs kommun*, 1985.

Kulturministeriet/Kulturarvsstyrelsen: *SAVE - Kortlægning og registrering af bymiljøers og bygningers bevarings-
værdi*. Köpenhamn 2011.

Kommunstyrelsen och Kulturnämnden i Höörs kommun: *Bebyggelseinventering Höörs kommun*, Höör 1985.

Kulturnämnden i Höörs kommun: *Inventering av bebyggelse i Höörs kommun*, Höör 1977.

Kulturnämnden i Höör: *Boken om Höör*, 1980.

Lindsjö, Danuta: *Väggarna talar*. Häfte 1-10, 2005.

Olsson, Sven-Olle R: *Skånes Mitt på Brännemölla i Höör*. Utgiven av Höörs kommun och Skånska Akademien, 2011

Unnerbäck, Axel: *Kulturhistorisk värdering av bebyggelse*. Riksantikvarieämbetet 2002.

Ystads kommun: *Bevarandeprogram för Ystads stadskärna*, 2005.

Werdensfels, Åke. Ur *Inventering av bebyggelse i Höörs kommun*, Kulturnämnden i Höörs kommun: Höör 1977.

Otryckta källor:

Länsstyrelsen i Skåne: *Kulturmiljöprogram för Skåne*, 2006

Kultur- och Fritidsnämnden
Miljö- och Byggnadsnämnden

